

VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
I POLITYKI REGIONALNEJ
(NR 214)
z dnia 14 czerwca 2018 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 214)

14 czerwca 2018 r.

Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, obradująca pod przewodnictwem posła **Andrzeja Maciejewskiego (Kukiz15)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła i zaopiniowała dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku (druk nr 2559) wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 2620) w zakresie:

1) części budżetowej 34 – Rozwój regionalny:

- a) dochody i wydatki,
- b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
- c) dotacje podmiotowe i celowe,

2) środków europejskich na finansowanie programów zarządzanych lub koordynowanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju,

3) części budżetowej 82 – Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego (z wyłączeniem subwencji oświatowej):

- a) dochody i wydatki,

4) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 4, 8, 23, 32, 42, 45, 47, 51, 58 i 59,

6) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem w zakresie działów:

- a) 400 – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę:
  - wydatki,
- b) 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska:
  - dochody i wydatki,
  - wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
  - zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – Budżety wojewodów ogółem,

6) części budżetowej 86 – Samorządowe Kolegia Odwoławcze:

- a) wydatki,
- b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych.

W posiedzeniu udział wzięli: **Adam Hamryszczak** podsekretarz stanu w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju wraz ze współpracownikami, **Władysław Budzeń** dyrektor Departamentu Budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji wraz ze współpracownikami, **Aneta Cieloch** dyrektor Departamentu Finansowania Sfery Budżetowej Ministerstwa Finansów wraz ze współpracownikami, **Dariusz Zielecki** zastępca dyrektora Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Sławomir Jakubczak, Dariusz Myrcha, Jolanta Osiak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Dzień dobry. Otwieram posiedzenie Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej.

Witam panie i panów posłów. Witam zaproszonych gości. Panie sekretarzu, proszę o zamknięcie drzwi i nieprzeszkadzanie. Proszę państwa, witam na naszym posiedzeniu przedstawicieli Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju, na czele z panem ministrem Adamem Hamryszczakiem. Z Ministerstwa Finansów witam panią dyrektor Anetę Cieloch. Witam serdecznie. Witam przedstawicieli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, na czele z panem dyrektorem Władysławem Budzeniem. Witam serdecznie przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli, na czele z wicedyrektorem Departamentu Administracji Publicznej Dariuszem Zieleckim. Witam serdecznie.

Proszę państwa, na podstawie listy obecności stwierdzam kworum.

Proszę państwa, dzisiejszy porządek dzienny przewiduje rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku (druk nr 2559) wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 2620). Pozwolicie państwo, że szybko przeczytam, jakie to będą części: część budżetowa 34 – Rozwój regionalny, środki europejskie na finansowanie programów zarządzanych lub koordynowanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, część budżetowa 82 – Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego, z wyłączeniem subwencji oświatowej, część budżetowa 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 4, 8, 23, 32, 42, 45, 47, 51, 58 i 59, część budżetowa 85 – Budżety wojewodów ogółem w zakresie działów 400 – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę oraz 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, część budżetowa 86 – Samorządowe Kolegia Odwoławcze, dochody i wydatki, zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – Budżety wojewodów ogółem. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, stwierdzę przyjęcie porządku dziennego. Sprzeciwu nie słyszę.

Przepraszam, chyba nie przywitałem przedstawicieli samorządowych kolegiów odwoławczych. Jeżeli tak, bardzo przepraszam, jeżeli takie osoby są na sali.

Proszę państwa, proponuję następującą procedurę. Chciałbym, żebyśmy zrobili to sprawnie i w miarę szybko. Proponuję, żeby przedstawiciele rządu zaprezentowali opinie o swoich częściach. Zrobmy to kompleksowo, żebyśmy już nie wracali do tych tematów. Następnie głos zabiorą przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli oraz poseł koreferent. Oczywiście jeżeli będzie potrzeba dyskusji, będzie dyskusja, pytania, odpowiedzi. Tak to będzie wyglądało. Po rozpatrzeniu wszystkich części nastąpi przyjęcie opinii dla Komisji Finansów Publicznych.

Przechodzimy do punktu pierwszego. O zabranie głosu proszę pana ministra Adama Hamryszczaka, podsekretarza stanu w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju. Proszę o przedstawienie informacji na temat części budżetowej 34 – Rozwój regionalny oraz środków europejskich na finansowanie programów zarządzanych lub koordynowanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego. Jeżeli będzie taka potrzeba, proszę śmiało, panie ministrze, zlecać odpowiedzi współpracownikom. Proszę, żeby ujął pan od razu w tym punkcie wszystkie rezerwy, żebyśmy już nie wracali do tego tematu. Będziemy tak robić. Proszę bardzo, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju Adam Hamryszczak:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, w dniu dzisiejszym przedstawię informację w zakresie punktów pierwszego i drugiego porządku dziennego, a w zakresie punktu czwartego – odnośnie do pozycji 8 rezerw celowych. Na wstępie pragnę też zaznaczyć, że Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju przekazało Komisji szczegółowe informacje dotyczące wykonania budżetu państwa w części 34 – Rozwój regionalny oraz programów zarządzanych i koordynowanych przez ministra w 2017 roku. Postaram się odnieść do najważniejszych kwestii dotyczących wspomnianych przeze mnie zagadnień.

Jeżeli chodzi o część 34 – Rozwój regionalny, należy podkreślić, że zaplanowane w ustawie budżetowej na 2017 rok dochody budżetu państwa w wysokości 380 tys. zł zrealizowano w wysokości 33.770 tys. zł. Dochody te były związane między innymi z działalnością urzędu. Kwota 250 tys. zł to były wpływy z najmu, użyczenia pomieszczeń budynków ministerstwa, 1057 tys. zł stanowiły różnego rodzaju kary, odszkodowania wynikające z umów, a kwota 26.965 tys. zł stanowiła zwroty środków z niewykorzystanych dotacji z lat ubiegłych wraz z odsetkami. Dochody te oczywiście nie obejmują środków z refundacji wydatków ponoszonych na programy, bowiem te są ujmowane w częściach budżetowych, których dysponentem jest Minister Finansów, w częściach 77 i 87. Oczywiście zostaną one omówione w dalszej części wystąpienia.

Gdybyśmy chcieli powiedzieć kilka słów o wydatkach, przede wszystkim należy wspomnieć, że zaplanowane w ustawie budżetowej na rok 2017 w części 34 – Rozwój regionalny wydatki w kwocie 10.840.000 tys. zł w ciągu roku zwiększono do kwoty 13.764.000 tys. zł. Wydatki zrealizowano w kwocie 12.669.000 tys. zł, co stanowiło 92,1% wydatków planowanych. Z tego w ramach budżetu państwa wydatkowano kwotę 1.352.000 tys. zł, czyli 86,1% środków planowanych, a z budżetu środków europejskich kwotę 11.317 tys. zł, czyli 92,8% planowanych wydatków.

Myślę, że trzeba również powiedzieć, że wydatki w 2017 roku były wyższe o 49,7% od wydatków w 2016 roku, co było konsekwencją znacznego, gdyż blisko o 176% wzrostu wydatków w ramach programów perspektywy finansowej na lata 2014-2020. Zrealizowane wydatki zostały przeznaczone głównie na szesnaście regionalnych programów operacyjnych zarządzanych przez samorządy województw. Jest to kwota 10.620.000 tys. zł. Były to też projekty realizowane w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój w kwocie 663.000 tys. zł oraz wsparcie rozwoju województw Polski Wschodniej i pomoc techniczna dla Polskiej Agencji Rozwoju Przemysłu, pełniącej rolę instytucji pośredniczącej w tychże działaniach, w kwocie 995.000 tys. zł oraz pomoc techniczna ministerstwa i jednostek podległych oraz koszty funkcjonowania w kwocie 237.000 tys. zł. Wydatki te zostały przeznaczone głównie na koszty zarządzania i koordynacji programów, informację i promocję, badania ewaluacyjne oraz niezbędne wsparcie beneficjentów.

W kwestii wynagrodzeń chciałbym zaznaczyć, że w 2017 roku w części 34 wydatki na wynagrodzenia zostały zrealizowane w kwocie 118.000 tys. zł, co stanowiło 97,1% wydatków planowanych. W projektach pomocy technicznej była to dokładnie kwota 97.000 tys. zł, natomiast w kosztach funkcjonowania poza programami była to kwota 21.000 tys. zł. Trzeba wyraźnie zaznaczyć, że wynagrodzenia poniesione w projektach pomocy technicznej w 80% podlegają refundacji z budżetu Unii Europejskiej i środków pomocowych państw EFTA. Wydatki poniesione na wynagrodzenia w 2017 roku były o 5,7% wyższe w porównaniu do 2016 roku, co wynika między innymi z uwzględnienia zmian organizacyjnych związanych z przesunięciem z początkiem 2017 roku finansowania wydatków Wydziału Polityki Regionalnej i Spójności w Brukseli z części 45 – Sprawy zagraniczne do części 34 oraz finansowania z części 34 wynagrodzeń pracowników zlikwidowanej instytucji pośredniczącej POIR, które wcześniej były finansowane z części 20 – Gospodarka.

W kwestii dotacji celowych należy podkreślić, że w ustawie budżetowej w 2017 roku w ramach części 34 – Rozwój regionalny zaplanowano środki w kwocie 800 tys. zł na dotacje celowe dla Polskiej Organizacji Turystycznej na koszty zamykania Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, który był realizowany w latach 2007-2013. Wydatki były przeznaczone między innymi na zatrudnienie pracowników i kontrolę zrealizowanych projektów. W trakcie roku środki na dotacje zostały zwiększone do kwoty 1500 tys. zł ze środków z uruchomionej rezerwy celowej w pozycji 31 z przeznaczeniem na realizację projektów w ramach współpracy rozwojowej w 2017 roku na rzecz państw Partnerstwa Wschodniego.

Mówiąc o środkach europejskich na finansowanie programów zarządzanych i koordynowanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego oraz rezerwy celowej w pozycji 8, trzeba między innymi powiedzieć o sprawach związanych z dochodami, które dotyczą realizacji programów. Na 2017 rok zaplanowano dochody z tytułu refun-

dacji poniesionych wydatków z budżetu Unii Europejskiej i EFTA w ramach programów na poziomie 40.684.000 tys. zł. Z tego w ramach budżetu państwa była to kwota 1.493.000 tys. zł, natomiast z budżetu środków europejskich była to kwota 39.191.000 tys. zł.

Dochody zrealizowano w kwocie 31.826.000 tys. zł, co stanowiło 78% planu. Z tego w ramach budżetu państwa była to kwota 1.323.000 tys. zł, natomiast z budżetu środków europejskich była to kwota 30.503.000 tys. zł. Dochody na 2017 rok zostały zaplanowane przez ministra właściwego do spraw budżetu w oparciu o szacunki ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, dotyczące spodziewanych refundacji wydatków poniesionych na finansowanie programów. Niższa realizacja dochodów miała związek z niepełną realizacją wydatków na programy perspektywy finansowej na lata 2014-2020. Ministerstwo Finansów dokonuje przewalutowania środków Unii Europejskiej i przeznaczają je na dochody w sposób zapewniający finansowanie ponoszonych wydatków.

Trzeba także powiedzieć kilka słów o otrzymanych z Komisji Europejskiej w 2017 roku refundacjach w ramach programów z lat 2007-2013. Tutaj mamy kwotę w wysokości 8.433.000 tys. zł. Tym samym kwota refundacji otrzymanych do końca 2017 roku wzrosła do poziomu 248.901.000 tys. zł. Wraz z otrzymanymi zaliczkami środki otrzymane z Komisji Europejskiej wyniosły łącznie 273.524.000 tys. zł. Było to prawie 100% alokacji programów.

Szanowni państwo, jeżeli chodzi o wydatki związane z realizacją programów, w tym z rezerwą celową w pozycji 8, w ustawie budżetowej na rok 2017 zaplanowano wydatki na finansowanie programów zarządzanych lub koordynowanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w łącznej kwocie 53.418.000 tys. zł, z tego w częściach budżetowych mieliśmy kwotę 26.236.000 tys. zł, natomiast w rezerwach celowych – mówię tutaj o pozycjach 8, 19, 98 i 99 – mieliśmy kwotę w wysokości 27.182.000 tys. zł. W tym kwota 1.698.000 tys. zł dotyczyła środków w rezerwie celowej budżetu państwa w pozycji 8 w części zarządzanej przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju. W związku ze zmianą przeznaczenia przez Ministra Finansów części środków rezerwy celowej w pozycji 8 kwota tej rezerwy na koniec roku w części dotyczącej programów zarządzanych przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju została obniżona do 1.399.000 tys. zł. Oczywiście umieszczenie części wydatków w rezerwach celowych pozwalało na bardziej elastyczne gospodarowanie środkami budżetu na realizację programów. Trzeba wyraźnie zaznaczyć, że środki z rezerwy celowej były uruchamiane do części budżetowych poszczególnych dysponentów oczywiście w miarę postępu realizacji programów, kiedy środki w danych częściach były niewystarczające na bieżące finansowanie wydatków w ramach programów.

Warto również podkreślić, że na koniec roku budżetowego w związku z uruchomieniem środków z rezerw celowych, w tym kwoty 271.000 tys. zł z rezerwy celowej w pozycji 8, wydatki ujęte w częściach budżetowych dysponentów wzrosły do kwoty 35.724.000 tys. zł, z czego oczywiście zrealizowano wydatki w kwocie 33.146.000 tys. zł, czyli 93% środków planowanych. W ramach budżetu państwa była to kwota 2.678.000 tys. zł, natomiast w ramach budżetu środków europejskich była to kwota 30.468.000 tys. zł.

Poniesione wydatki dotyczyły głównie programów z perspektywy na lata 2014-2020, na które wydatkowano kwotę 32.255.000 tys. zł. Wydatki te były ponad dwukrotnie wyższe; trzeba wyraźnie zaznaczyć, że były ponad dwukrotnie wyższe w porównaniu do wydatków zrealizowanych w 2016 roku. Mamy tutaj dosyć dużą dynamikę wzrostu.

W 2017 roku odnotowano również znaczny postęp w kontrakcji środków w programach na lata 2014-2020. Do końca 2017 roku kwota dofinansowania ze środków europejskich w ramach 30.616 podpisanych umów wyniosła łącznie 172.028.000 tys. zł, czyli ponad 53% alokacji, z czego w samym 2017 roku podpisano 19.782 umowy na kwotę dofinansowania unijnego w wysokości 98.934.000 tys. zł.

Odnoszę się teraz pokrótce do oceny Najwyższej Izby Kontroli. Po przeprowadzonej kontroli Najwyższa Izba Kontroli przyznała ministerstwu ocenę opisową z wykonania budżetu za 2017 rok. Oczywiście wpływ na to miały sformułowane wnioski pokontrolne, będące następstwem wskazanych przez Najwyższą Izbę Kontroli pewnych nieprawidłowości dotyczących między innymi kwestii sprawozdawczości, wynikającej zdaniami Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju z odmienną interpretacji przepisów w zakresie

zarządzania niektórymi rezerwami, aktualizacji mierników budżetu zadaniowego czy też przygotowania planu certyfikacji.

Trzeba wyraźnie podkreślić, że Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła, iż wydatki w 2017 roku zostały poniesione zgodnie z zasadami gospodarowania środkami publicznymi. Księgi rachunkowe były prowadzone prawidłowo. Osiągnięto cele prowadzonej działalności, w tym przyspieszono, co myślę, że jest niezwykle istotne, wdrażanie programów w perspektywie na lata 2014-2020. Prawidłowo zarządzano rezerwami na programy oraz przygotowano prognozy płatności. Minister sprawował nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu w części 34 zgodnie z właściwymi przepisami ustawy o finansach publicznych. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Dziękuję bardzo, panie ministrze. O zabranie głosu proszę przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli, pana dyrektora Dariusza Zieleckiego.

Zastępca dyrektora Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli Dariusz Zielecki:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, jeżeli chodzi o ocenę realizacji budżetu państwa w części 34 – Rozwój regionalny, Najwyższa Izba Kontroli przyjęła obniżoną ocenę opisową. Wpływ na obniżenie oceny miały głównie nieprawidłowości w obszarze sprawozdawczości, które spowodowały także negatywną opinię o sprawozdawczości budżetowej dysponenta części. Pokrótkę wyjaśnię, o co chodzi. Chodzi o sprawozdanie Rb-27 dysponenta głównego oraz dysponenta trzeciego stopnia o dochodach, w którym nie wykazano należności w łącznej kwocie 1.963.900 zł, przez co sprawozdanie to było niewiarygodne, gdyż nie wykazano w nim wszystkich należności. Ponadto ustaliliśmy, że w sprawozdaniach błędnie ujęto jako zaległości egzekwowalne należności w łącznej kwocie 158 tys. zł, które nie mogły być egzekwowane. W sprawozdaniach Rb-N o stanie należności błędnie ujęto należności sporne w łącznej kwocie 37.800 zł. Według przyjętych przez nas kryteriów oceny negatywna opinia o sprawozdawczości była głównym powodem obniżenia oceny wykonania budżetu państwa w części 34.

Oprócz tego w szczegółowym badaniu, którym objęto 18,7% wydatków budżetu państwa oraz ponad 18% wydatków budżetu środków europejskich, stwierdziliśmy kilka nieprawidłowości, które nie miały dużego znaczenia, jak np. nieprawidłowość, o której już powiedziałem. Stwierdziliśmy, że dysponent części, zwiększając plan wydatków o ponad 30% środkami z rezerwy celowej, nie dokonywał zmian wartości ustalonych mierników. Wyjaśniano, że w przypadku mierników, które dotyczą poziomu certyfikacji i kontraktacji, uruchomienie środków z rezerwy celowej nie ma bezpośredniego wpływu na ich wartość. W naszej ocenie zarówno kontraktacja, jak i certyfikacja, stanowiące przedmiot mierników, mają ścisły związek z poziomem wydatkowania środków. Dlatego zauważyliśmy ów problem w naszym wystąpieniu.

Chciałbym przejść do omówienia ogólnego wydatkowania środków z budżetu Unii Europejskiej, zważywszy na to, że ministerstwo jest instytucją zarządzającą w odniesieniu do krajowych programów operacyjnych. W odniesieniu do regionalnych programów operacyjnych pełni funkcję instytucji koordynującej. W odniesieniu do starej perspektywy, do zamykania starej perspektywy – praktycznie zostało to już zakończone. Na koniec 2017 roku do Komisji Europejskiej, jak już było wspomniane przez pana ministra, certyfikowano prawie 100% alokacji. Jeżeli chodzi o niewykorzystane środki, praktycznie wynikały one z różnic kursowych powstałych na ostatnim etapie rozliczania projektów oraz braku możliwości nadkontraktacji w niektórych programach, gdzie powstały oszczędności. Niemniej jak mówię, wykorzystano prawie 100% alokacji. A zatem wynik jest bardzo dobry.

Jeżeli chodzi o wykorzystanie środków ogółem na realizację programów starej perspektywy, nowej perspektywy, EFTA, w 2017 roku we wszystkich częściach budżetowych poniesiono wydatki w łącznej kwocie ponad 33.122.000 tys. zł, prawie 33.123.000 tys. zł, co stanowiło prawie 93% planu po zmianach. Minister, zgodnie z procedurami, dokonał alokacji pomiędzy poszczególne programy operacyjne środków rezerwy celowej – pan minister też o tym wspominał – w kwocie prawie 26.900.000 tys. zł. Uruchomiono

z rezerwy kwotę nieco ponad 9.300.000 tys. zł, a wydatkowano kwotę ponad 8.600.000 tys. zł. Wydatkowano 92,5% kwoty ujętej w decyzjach oraz 32,1% alokacji środków ujętych w rezerwach. Jedna trzecia tego, co było w rezerwach, została faktycznie wydatkowana.

Na niższy poziom wydatkowania środków, w tym środków z rezerw celowych, wpływ miały między innymi: zmiany harmonogramów konkursów – mówiąc kolokwialnie: nieutrafienie z konkursami w preferencje beneficjentów – zmiany harmonogramu realizacji zadań w wyniku między innymi przedłużających się procedur, uzyskiwania pozwoleń lub przedłużających się postępowań przetargowych, brak akceptacji założeń projektów informatycznych przez Komitet do spraw Cyfryzacji, przeszacowanie zapotrzebowania na środki przez beneficjentów i składanie wniosków o płatność na kwoty niższe niż było to pierwotnie zgłaszane i przyjęte w budżecie.

Jeżeli chodzi o Umowę Partnerstwa 2014-2020, czyli nową perspektywę, od początku realizacji tej perspektywy do końca 2017 roku zawarto z beneficjentami 30.616 umów o dofinansowanie projektów o wartości odpowiadającej 53,3% całej alokacji środków. W programach operacyjnych Europejskiej Współpracy Terytorialnej zawarto 134 umowy, angażując 58,7% alokacji. W porównaniu do 2016 roku – wydaje mi się, że jest to istotna informacja – poziom kontraktacji wzrósł o 31,2 punktu procentowego, jeżeli chodzi o programy operacyjne, oraz o 27,1 punktu procentowego, jeżeli chodzi o regionalne programy operacyjne. W programach operacyjnych EWT wzrost wynosił 35,5 punktu procentowego. Jak widać, w stosunku do roku poprzedniego jest duże przyspieszenie, jeżeli chodzi o kontraktację środków.

Całkowita kwota wydatków uznanych za kwalifikowalne przekazana do końca roku Komisji Europejskiej w ramach wszystkich programów operacyjnych stanowiła 12,2% alokacji. Mówimy tutaj o wydatkach certyfikowanych do Komisji Europejskiej. Z tego w krajowych programach operacyjnych było to 15,3% alokacji, w regionalnych programach operacyjnych 8,4%, a programach operacyjnych EWT 6,6% alokacji. W porównaniu do roku poprzedniego poziom certyfikacji wzrósł w krajowych programach operacyjnych o 8,5 punktu procentowego, w regionalnych programach operacyjnych o 5,9 punktu procentowego, a w programach operacyjnych EWT o 6,2% punktu procentowego.

Teraz chciałbym powiedzieć jeszcze kilka słów o naszych uwagach oraz jednej nieprawidłowości, którą stwierdziliśmy. Naszym zdaniem ministerstwo nierzetelnie zaplanowało cele certyfikacji przyjęte w planie certyfikacji środków, który na dany rok ustala Rada Ministrów. Plan certyfikacji zakładał osiągnięcie z końcem 2017 roku skumulowanego poziomu kontraktacji krajowych i regionalnych programów operacyjnych w wysokości prawie 170.000.000 tys. zł. Faktycznie zakontraktowano troszeczkę więcej, gdyż było to 172.000.000 tys. zł, przy czym w krajowych programach operacyjnych było to 109,3%. Planu nie zrealizowano w dwóch programach krajowych. W regionalnych programach operacyjnych było dużo gorzej. Zrealizowano 89,6% planu certyfikacji ustalonego przez Radę Ministrów. Nie zrealizowano planu, jeżeli chodzi o kontraktację w trzynastu regionalnych programach operacyjnych.

Gorzej było, jeżeli chodzi o certyfikację środków do Komisji Europejskiej. Tutaj dla krajowych i regionalnych programów operacyjnych ustalono kwotę 55.100.000 tys. zł, co odpowiadało około 14% alokacji. Certyfikowano kwotę 47.200.000 tys. zł, czyli 87,5% planu. W krajowych programach operacyjnych znowu było lepiej, gdyż było to 101,3% planu, niemniej nie osiągnięto planu w dwóch krajowych programach operacyjnych. W regionalnych programach operacyjnych było to zaledwie trochę poniżej 61% planu. Celu przyjętego przez Radę Ministrów w planie certyfikacji nie osiągnięto w żadnym z regionalnych programów operacyjnych.

Nasza ocena co do nierzetelnego zaplanowania celów wynika z następujących ustaleń. Cele te ustalono ogólnie, arbitralnie na poziomie przynajmniej 13% alokacji. Był to poziom znacznie wyższy niż prognozy ustalane przez instytucje zarządzające regionalnymi programami operacyjnymi. Należy zaznaczyć, że prognozy są przekazywane do Komisji Europejskiej. Przed przekazaniem do Komisji Europejskiej są weryfikowane przez ministerstwo. Ministerstwo zweryfikowało i uznało prognozy za prawidłowe, niemniej jednak uznano, że prognozy odbiegają zarówno od postępów wdrażania poprzed-

niej perspektywy, jak i od pułapu przyjętego w planie działań na rzecz zwiększenia efektywności przyspieszenia realizacji programów w ramach Umowy Partnerstwa. Dlatego też już nie pytając instytucji zarządzających, ustalono podniesienie poziomów. Ustaliliśmy również, że nie dokonywano przedtem szczegółowej analizy każdego z regionalnych programach operacyjnych pod kątem działań zaplanowanych przez instytucje zarządzające. Ministerstwo wyszło bowiem z założenia, że to raczej instytucje zarządzające powinny dostosować się do dokumentu Rady Ministrów, a nie odwrotnie. Uznaliśmy, że odgórnie przyjęte cele nie odzwierciedlały realnego tempa wdrażania poszczególnych programów i nie wynikały z faktycznej oceny stanu ich realizacji czy też analizy specyfiki projektów. Wiadomo, że w każdym regionalnym programie operacyjnym istnieją pewne specyficzne uwarunkowania. Nie przyjęto tych specyfik, tylko dla wszystkich ustalono równy poziom certyfikacji.

Oczywiście warto przypomnieć, że to instytucje zarządzające odpowiadają za zarządzanie programami operacyjnymi i posiadają największą wiedzę o tempie i stanie ich wdrażania. A zatem przy ustalaniu zadań zarządczych zdaniem Najwyższej Izby Kontroli powinny być traktowane podmiotowo.

Izba wyraziła opinię uwzględniając także dodatkowy fakt. Przypomnę, że w zeszłym roku plan certyfikacji również nie został zrealizowany. Naszym zdaniem plan ten przestał być, jak wielokrotnie w poprzednich latach wskazywał minister, skutecznym narzędziem mobilizacji instytucji do przyspieszenia procesów certyfikacji. Uważamy, że z uwagi na abstrakcyjność planu, zwłaszcza w omawianym 2017 roku, taki plan może stać się nawet czynnikiem demotywującym instytucje zarządzające do osiągania celów na kolejne lata.

Chciałbym jeszcze dodać, że instytucje zarządzające regionalnymi programami operacyjnymi opracowały plany działań naprawczych na rzecz przyspieszenia w każdym regionalnym programie operacyjnym, w którym zdiagnozowano, przedstawiono przyczyny i przeszkody we wdrażaniu programów. Wskazano zadania poprawiające ich wdrażanie na lata 2017-2019. Wydaje się nam, że taki sposób podejścia do sprawy należy uznać za celowy.

Jeżeli chodzi o zasadę automatycznego anulowania zobowiązań, tzw. zasadę $n+3$, chciałbym zwrócić uwagę: nie mówimy, że jest tutaj jakaś nieprawidłowość, ale zwracamy uwagę, że pomimo optymizmu instytucji zarządzających regionalnymi programami operacyjnymi co do spełnienia owej zasady na koniec 2018 roku – w szczególności mówimy tu o województwach kujawsko-pomorskim, podlaskim, warmińsko-mazurskim, świętokrzyskim i lubelskim – istnieje ryzyko nadmiernego skumulowania kwot płatności, co wobec dotychczasowych kłopotów z realizacją regionalnych programów operacyjnych, o których mówiłem już przed chwilą, może stanowić realne zagrożenie utraty środków. Podkreślam, że w roku 2017 tylko część programów podlegała zasadzie $n+3$. Nie było tutaj zagrożenia. Widzimy, że takie zagrożenie może być na koniec 2018 roku.

Kolejna sprawa, kolejne zagrożenie wiąże się z ramami wykonania wskaźników finansowych i rzeczowych. Jest podsystem wskaźników finansowych i rzeczowych wykorzystywanych do mierzenia postępów we wdrażaniu środków unijnych, ustanowiony dla wszystkich programów nowej perspektywy finansowej. Podsystem składa się w dwóch elementach. Są to cele pośrednie osiąmane na koniec 2018 roku oraz cele końcowe osiąmane na koniec 2023 roku. Po raz pierwszy Komisja Europejska zastosowała łączony system powiązania wydatków finansowych, czyli certyfikacji, którą wykorzystujemy w jakichś tam procentach w stosunku do alokacji. Postanowiono powiązać wydatki finansowe z osiągnięciem efektów rzeczowych. Na koniec 2018 roku należy osiągnąć minimum 85% ustanowionych celów pośrednich dla poszczególnych osi i priorytetów. W przeciwnym razie, kiedy 85% nie będzie wykonane, środki z rezerwy wykonania nie będą mogły zostać wykorzystane. De facto po prostu stracimy możliwość wykorzystania pewnej puli środków, którą Komisja Europejska ujęła w tzw. rezerwie wykonania, z tym że dostępność do tej rezerwy będzie tylko dla prymusów, czyli dla tych, którzy osiągną minimum efektów rzeczowych.

Uwzględniając stan realizacji wskaźników pośrednich na chwilę obecną, w ocenie Najwyższej Izby Kontroli istnieje bardzo poważne zagrożenie niezrealizowania celów

w dwóch programach krajowych i we wszystkich regionalnych programach operacyjnych. Chciałbym też podkreślić, że instytucje zarządzające opracowały i obecnie wdrażają plany naprawcze dla realizacji ram wykonania 2018 roku, które uwzględniają bariery oraz propozycje działań przyspieszających realizację wskaźników. Ponadto zwrócono się do Komisji Europejskiej o zgodę na zmniejszenie wartości docelowych lub zmianę wskaźników zagrożonych. Być może Komisja zgodzi się i obniży nam progi wykonania wskaźników pośrednich, rzeczowych, jednak zwracamy uwagę, że nawet w przypadku kiedy taka zgoda będzie, rzeczowe efekty wydatków, które dalej będą dokonywane, będą niższe, niż pierwotnie zakładano.

Może to tyle na chwilę obecną, jeżeli chodzi o wdrażanie starej perspektywy finansowej, nowej perspektywy finansowej oraz ocenę części 34. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Dziękuję, panie dyrektorze. Przypomnę wszystkim, że raporty zostały posłom dostarczone. Posłowie je mają. Wobec tego prośba na przyszłość. Wystarczy streszczenie, dlatego że posłowie mają za sobą lekturę. Jest to uwaga techniczna. Teraz proszę o zabranie głosu posła koreferenta Ireneusza Zyska.

Poseł Ireneusz Zyska (WiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie ministrze, szanowni państwo, przystępując do zapoznania się z dokumentami dotyczącymi wykonania budżetu w części 34 – Rozwój regionalny w zakresie dochodów i wydatków, wynagrodzeń w państwowych jednostkach budżetowych, dotacji celowych oraz w zakresie części dotyczącej środków europejskich na finansowanie programów zarządzanych lub koordynowanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju, szczegółowo zapoznałem się, przeanalizowałem zarówno część dotyczącą części 34, jak i sprawozdanie związane z wydatkowaniem środków europejskich na finansowanie programów zarządzanych lub koordynowanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju. Zapoznałem się również z raportem, z informacją Najwyższej Izby Kontroli o wynikach kontroli.

Chciałbym zwrócić uwagę, że zarówno Najwyższa Izba Kontroli, jak też ja jako skromny poseł zauważyłem, iż w tej części wykonania budżetu środki były wydatkowane z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, zgodnie z określonymi w ustawie o finansach publicznych oraz aktach wykonawczych zasadami, które zostały w owych aktach prawnych przygotowane. Środki były wydatkowane celowo i gospodarnie. W rezultacie wydatkowania środków osiągnięto większość celów prowadzonej działalności, zaplanowanych w układzie zadaniowym wydatków. Podjęte przez ministra właściwego do spraw rozwoju działania zarządcze i koordynujące przyczyniły się do przyspieszenia wdrażania perspektywy finansowej na lata 2014-2020. Zachowano dyscyplinę finansów publicznych zgodnie z ustawą o finansach publicznych. Najwyższa Izba Kontroli wskazywała podstawę prawną owych działań.

Odnosząc się bardzo krótko do stwierdzonych przez Najwyższą Izbę Kontroli nieprawidłowości, przede wszystkim do niewykazania w sprawozdaniach rocznych Rb-27, błędnego ujęcia w sprawozdaniach rocznych Rb-27 bądź błędnego wskazania w sprawozdaniach Rb-N, chciałbym powiedzieć, że nie będzie to rzutować – konsultowałem tę sprawę z osobami pracującymi w ministerstwie – nie będzie skutkować przesunięciami środków lub koniecznością zwrotu środków do budżetu Unii Europejskiej. Oczywiście stoimy przed poważnym wyzwaniem związanym z tym, że perspektywa finansowa pomału będzie dobiegać końca i będzie następowało skumulowanie wydatkowania środków przy końcu perspektywy finansowej, ale taki mechanizm, taka sytuacja powtarza się w każdej perspektywie. Była również w poprzedniej perspektywie, w ubiegłych edycjach unijnych programów finansowych.

W związku z tym trzeba by było zastanowić się nad tym, czy można lepiej zmotywować te instytucje, które korzystają z środków, przede wszystkim samorządy terytorialne, do tego, żeby bardziej terminowo składały wnioski, żeby były one lepiej przygotowane. Z wielu spotkań oraz chociażby z pracy podkomisji do spraw polityki regionalnej, której mam zaszczyt być przewodniczącym, w posiedzeniach której pan minister Adam Hamryszczak wielokrotnie uczestniczył, przedstawiając poszczególne programy, wiem,

że ministerstwo podejmowało wiele inicjatyw w tym zakresie, szkoleń, wyjazdów, konferencji, mających na celu lepsze przygotowanie merytoryczne samorządów terytorialnych, które miałyby skutkować bardziej profesjonalnym podejściem do przygotowania, a następnie realizacji wydatkowania środków. Jak widać, w skali całego kraju niedostatki jeszcze występują, ale trzeba zwrócić uwagę, że wskaźnik osiągnięty w zakresie perspektywy finansowej na lata 2014-2020, która najbardziej nas interesuje, do końca roku 2017 na poziomie 93% nie jest niski. Oczywiście zawsze najtrudniej dobić, przepraszam za określenie, do 100%, ale myślę, że mamy jeszcze tyle czasu, że uda się to zrealizować.

W pozostałym zakresie pan inspektor skupił się na wskazywaniu nieprawidłowości, ale chciałbym zwrócić uwagę, że kontrola wykazała, iż sprawozdania jednostkowe dysponenta głównego, jak też dysponenta trzeciego stopnia, czyli ministerstwa, były przygotowywane i składane w terminach, były prawidłowe z zachowaniem rzetelności i prawidłowości wykonania.

Panie przewodniczący, szanowni państwo, pan minister bardzo szczegółowo przedstawił dane finansowe dotyczące poszczególnych części i programów. Nie chciałbym w tej ich przedstawiać, chociaż mam przygotowane poszczególne programy operacyjne, jak też regionalne programy operacyjne, mam przygotowane poszczególne programy realizowane w ramach perspektywy finansowej na lata 2014-2020.

Chciałbym prosić Wysoką Komisję, z pełnym przekonaniem chciałbym zarekomendować przyjęcie przez Komisję dla Komisji Finansów Publicznych rekomendacji o pozytywnym zaopiniowaniu wykonania budżetu w części 34 – Rozwój regionalny w zakresie dochodów i wydatków, wynagrodzeń w państwowych jednostkach budżetowych, dotacji celowych, jak też w części dotyczącej wydatkowania środków europejskich na finansowanie programów zarządzanych lub koordynowanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Dziękuję. Czy ktoś z pań i panów posłów chciałby zadać jakieś pytanie? Nie widzę. Zamykam dyskusję. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznaję, że Komisja przyjęła pozytywną opinię. Stwierdzam przyjęcie pozytywnej opinii do tej części budżetu.

Przechodzimy do kolejnego punktu. Jest to część budżetowa 82 – Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego, z wyłączeniem subwencji oświatowej. Proszę o zabranie głosu przedstawiciela Ministerstwa Finansów, panią dyrektora Anetę Cieloch. Podobnie jak to było w przypadku Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju, jeżeli będzie taka potrzeba, proszę przekazywać głos współpracownikom. Można od razu omówić rezerwy celowe. Dziękuję. Proszę bardzo.

Dyrektor Departamentu Finansowania Sfery Budżetowej Ministerstwa Finansów Aneta Cieloch:

Dzień dobry. Aneta Cieloch. Ministerstwo Finansów.

Głos w sprawie subwencji ogólnej przekażę panu dyrektorowi Stańczykowi. Dziękuję.

Zastępca dyrektora Departamentu Finansów Samorządu Terytorialnego MF Mirosław Stańczyk:

Mirosław Stańczyk. Zastępca dyrektora Departamentu Finansów Samorządu Terytorialnego.

Panie przewodniczący, szanowni państwo, dzisiaj Komisja analizowała już część oświatową subwencji ogólnej. W związku z tym pokrótce chciałbym przedstawić informację dotyczącą pozostałych części subwencji ogólnej, które składają się na łączną kwotę 12.371.230 tys. zł. Kwota ta została przekazana do samorządów zarówno w formie części wyrównawczej, jak i w formie części równoważącej oraz w postaci rezerw subwencji ogólnej.

Subwencja dla gmin składa się z części wyrównawczej i części równoważącej. Część wyrównawcza jest uzależniona przede wszystkim od poziomu dochodów podatkowych. W ramach części wyrównawczej gminom została przekazana kwota 6.850.091 tys. zł. Z tego gminy bez miast na prawach powiatu otrzymały kwotę 6.749.309 tys. zł, gminy wiejskie otrzymały kwotę 4.406.964 tys. zł, gminy miejskie otrzymały kwotę 368.870 tys. zł, gminy miejsko-wiejskie otrzymały kwotę 1.973.475 tys. zł, a miasta na pra-

wach powiatów otrzymały kwotę 100.782 tys. zł. Kwota przekazana w ramach części wyrównawczej była o 5,6% wyższa od kwoty przekazanej gminom i miastom na prawach powiatu w 2016 roku.

Drugim sposobem zasilania gmin jest część równoważąca subwencji ogólnej, która przede wszystkim pochodzi z wpłat tych samorządów, które osiągają ponadprzeciętne dochody. W 2017 roku do gmin i miast na prawach powiatów z tego tytułu została przekazana kwota 455.143 tys. zł. Kwota ta jest dzielona pomiędzy jednostki samorządu terytorialnego w zależności od kryteriów wydatkowych określonych w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Przede wszystkim bierze się pod uwagę wydatki na dodatki mieszkaniowe oraz poziom dochodów z tytułu wybranych podatków, podatku dochodowego od osób fizycznych, podatku rolnego i leśnego.

Gminy otrzymują również część rekompensującą subwencji ogólnej, która jest ustalana w oparciu o inną ustawę niż ustawa o dochodach. Jest to ustawa o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych. Z tego tytułu do gmin i miast na prawach powiatów została przekazana kwota 8380 tys. zł.

Teraz chciałbym przejść do finansowania powiatów w ramach subwencji ogólnej. Powiaty, tak jak i gminy, otrzymują część wyrównawczą i część równoważącą subwencji ogólnej. W ramach części wyrównawczej została przyznana kwota 1.894.361 tys. zł. Otrzymało ją trzysta jedenaście powiatów. Kwota ta była wyższa o 10,5% od kwoty przyznanej w 2016 roku. W przypadku powiatów otrzymują one także część równoważącą, która, tak samo jak w przypadku gmin, pochodzi z wpłat dokonywanych przez najbogatsze powiaty. W ramach części równoważącej powiaty otrzymały zasilenie w wysokości 1.197.926 tys. zł.

Zarówno w przypadku gmin, jak i w przypadku powiatów subwencja została przekazana w 100% zaplanowanych kwot.

Województwa otrzymują część wyrównawczą, która jest uzależniona od poziomu dochodów, oraz część regionalną subwencji ogólnej, która jest uzależniona między innymi od stopy bezrobocia w województwie i różnicy w dochodach podatkowych. W ramach wspomnianej wcześniej części wyrównawczej subwencji ogólnej dla trzynastu województw została przeznaczona kwota 1.112.966 tys. zł, co stanowiło 100% planu. Z kolei w ramach części regionalnej samorządom przekazano kwotę 379.002 tys. zł.

W subwencji w ramach części 82 jest również utworzona rezerwa na uzupełnienie dochodów, przez niektórych nazywana rezerwą drogową. Środki te są rozdzielane na podstawie kryteriów wcześniej uzgodnionych z ministrem właściwym do spraw transportu oraz reprezentacją jednostek samorządu terytorialnego. W 2017 roku środki z rezerwy zostały przeznaczone dla stu jedenastu powiatów, osiemnastu miast na prawach powiatów, dwudziestu pięciu miast na prawach powiatów, ale z innego tytułu, ponieważ część środków przeznaczona jest na inwestycje, a część na remonty. W ramach dofinansowania inwestycji środki otrzymało również czternaście województw. Kwotę 23.000 tys. zł z owej puli otrzymało miasto na prawach powiatu Świnoujście, ponieważ funkcjonuje tam przeprawa promowa, gdzie natężenie ruchu przekracza 2000 pojazdów na dobę. Z tego tytułu miasto otrzymuje dofinansowanie.

Część 82 to nie tylko wydatki, ale również dochody. Pochodzą one przede wszystkim z wpłat gmin, powiatów i województw o wysokich dochodach. Wpłaty te przez niektórych bywają nazywane janosikowym. W ramach części 82 dochody osiągnęły kwotę 2.122.488 tys. zł. W przypadku gmin wpłaty nie dokonała jedna gmina Bogatynia. Stąd wpłaty nie osiągnęły wysokości planowanej w budżecie państwa. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Dziękuję. Poseł koreferent Waldy Dzikowski jest nieobecny, ale przekazał mi, że wyraża opinię pozytywną i wnosi o przyjęcie. Przepraszam, jeszcze przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli. Pan dyrektor, proszę bardzo.

Zastępca dyrektora departamentu NIK Dariusz Zielecki:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Chciałbym przeprosić za małą zwięzłość wypowiedzi w przypadku części 34, ale chciałem zwrócić uwagę na pewne zagrożenia, które

realnie istnieją. Myślałem, że warto przedstawić je bardziej szczegółowo. Teraz będę się starał bardzo krótko.

Jeżeli chodzi o część 82 – Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego, Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu w tej części. Ocena ta wynika z badania ponad 4% dochodów i około 17% wydatków, w efekcie czego nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości. Właściwie stwierdzono drobne nieprawidłowości po stronie dochodów. Było to wydanie jednej z dwudziestu ośmiu badanych decyzji przed upływem terminu wyznaczonego gminie na zapoznanie się z aktami sprawy. Jest tutaj pewna nierzetelność. Można było poczekać i wydać decyzję dopiero wtedy, kiedy gmina miałaby szansę wypowiedzieć się w sprawie zebranego materiału.

Kolejna sprawa to nierzetelne zaplanowanie wydatków w części rekompensującej subwencji ogólnej dla gmin. Ustala się ją jako równowartość ubytków dochodów wynikających ze zwolnienia z podatku od nieruchomości, które są zajęte pod specjalne strefy ekonomiczne. Naszym zdaniem nie było uzasadnienia dla planowania kwoty znacząco, prawie o 57% wyższej niż wysokość ubytku, którą przewidywały gminy.

Jeżeli chodzi o wydatki, nie stwierdziliśmy nieprawidłowości. Minister rzetelnie i zgodnie z obowiązującymi przepisami dokonał wyliczeń poszczególnych części subwencji oraz wysokości wkładu budżetu państwa. Terminowo oraz w prawidłowych wysokościach przekazał środki do poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego, a także rozdysonował środki z rezerw.

Również pozytywnie zaopiniowaliśmy sprawozdawczość budżetową. Opinia ta została wydana na podstawie badania prawidłowości prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz przeniesień danych z ksiąg do sprawozdań. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z pań i panów posłów chciałby zadać jakieś pytanie? Proszę bardzo, pan poseł.

Poseł Ryszard Wilczyński (PO):

W zasadzie chciałbym zwrócić się chyba do Najwyższej Izby Kontroli. Badacie państwo wykonanie rezerw. Czy nie rzuciła się wam w oczy nieprawidłowość dotycząca rezerwy 51, a mianowicie środków związanych z funduszem sołeckim oraz zwrotów tych środków z budżetu państwa dla gmin? W ustawie o funduszu sołeckim mamy nieprawidłowo zapisany mechanizm zwrotu, który powoduje, że konsekwentnie z roku na rok ilość środków zwracanych gminom jest mniejsza od zapisanej w ustawie o funduszu sołeckim. Jest to różnica 9-10% wynikająca z faktu, że mechanizm korygujący jest odnoszony do planu wydatków na fundusz sołecki, a nie do zrealizowanych już wydatków. W ten sposób budżet państwa co roku ma kilkunastomilionowy zaskórniak. W roku 2017 zaskórniak ten został skierowany do Policji. Co ma fundusz sołecki wspólnego z Policją? Nic nie ma, ale pieniądze zostają. Ministerstwo Finansów wie o tym, dlatego że pieniądze systemowo muszą zostać. Jest pytanie, czy Najwyższa Izba Kontroli przypadkiem nie dostrzegła, że tak jest. W istocie jest to nieuczciwe w stosunku do samorządów, gdyż z roku na rok pieniędzy na zwroty brakuje. Jest stosowany mechanizm korekcyjny. Nie dosyć, że jest stosowany mechanizm korekcyjny, zwrot jeszcze jest pomniejszany o około 9-10% w stosunku do tego, co jest limitem zapisanym w ustawie o funduszu sołeckim, a tym samym jest przełożony na ustawę budżetową.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Dziękuję. Pan dyrektor z Najwyższej Izby Kontroli. Proszę bardzo.

Zastępca dyrektora departamentu NIK Dariusz Zielecki:

Może odpowiem pokrótce. Wprost na to pytanie nie mogę odpowiedzieć. Nie widzieliśmy tego problemu, ale chciałbym powiedzieć, w jaki sposób badamy środki przekazywane z rezerw, włączane do budżetu w poszczególnych częściach z rezerw celowych. Jest to badanie od strony Ministra Finansów, gdzie badamy, czy Minister Finansów podejmował prawidłowe decyzje, jeżeli chodzi o przeniesienie środków z rezerw do poszczególnych części. W odpowiednich częściach, w tym w budżetach wojewodów, sprawdzamy,

jak te rezerwy zostały albo przez nich wykorzystane, albo przekazane dalej, np. w formie dotacji; w tym przypadku, jak podejrzewam, na zasilanie funduszy sołeckich.

Jeżeli chodzi o badania, które przeprowadziliśmy w poszczególnych częściach, tutaj konkretnie w częściach zarządzanych przez szesnastu wojewodów nie widzieliśmy takiego problemu. W ogóle nie widzieliśmy problemu, jeżeli chodzi o prawidłowość rozdysponowania środków z rezerw. Przykro mi, ale nie zauważyliśmy tego problemu.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Proszę bardzo, pan poseł Wilczyński.

Poseł Ryszard Wilczyński (PO):

Właśnie o to chodzi, że nikt nie widzi problemu, a proceder na szkodę samorządów trwa. Myślę, panie przewodniczący, że ponieważ temat ten wypłynął rok temu i znowu wypływa, a nikt nie widzi problemu, powinniśmy zająć się tym jako Komisja. Być może powinniśmy skierować stosowny dezyderat, który zmierzałby do tego, żeby wprowadzić stosowną korektę w ustawie o funduszu sołeckim, która wyeliminuje ów element.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Panie pośle, proponuję, żebyśmy przy najbliższej okazji w wolnym terminie przyjęli ten temat jako przedmiot posiedzenia Komisji. Spróbujemy ująć tę kwestię w formie dezyderatu. Dziękuję.

Proszę państwa, został złożony wniosek o przyjęcie pozytywnej opinii. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że Komisja przyjęła opinię pozytywną. Nie widzę sprzeciwu.

Przechodzimy do kolejnego punktu obejmującego budżety wojewodów. Przepraszam bardzo, rezerwy celowe chyba zostały już omówione. Ministerstwo Finansów chciałoby jednak coś dodać w tym punkcie. Proszę bardzo, Ministerstwo Finansów.

Zastępca dyrektora Departamentu Budżetu Państwa MF Małgorzata Rojek:

Małgorzata Rojek. Ministerstwo Finansów. Departament Budżetu Państwa.

Jeżeli pan przewodniczący i Wysoka Komisja pozwolą, przedstawię pięć rezerw, a mianowicie w pozycjach 32, 45, 47, 58 i 59, a w sprawie pozostałych pozycji oddam głos Ministerstwu Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Tak, proszę bardzo.

Zastępca dyrektora departamentu MF Małgorzata Rojek:

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, w rezerwie w pozycji 32 zaplanowano środki na zwrot gminom utraconych dochodów w związku ze zwolnieniem z podatku od nieruchomości w parkach narodowych i rezerwach przyrody oraz w związku ze zwolnieniem od podatku rolnego, podatku od nieruchomości, podatku leśnego przedsiębiorców o statusie centrum badawczo-rozwojowego. Rezerwę tę zaplanowano w wysokości 12.000 tys. zł. W wyniku nowelizacji ustawy budżetowej kwota ta została zmniejszona do kwoty 5789 tys. zł. Została w całości rozdysponowana zgodnie z przeznaczeniem do części budżetowych, którymi dysponują wojewodowie.

W rezerwie w pozycji 45 ujęto środki na dofinansowanie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego oraz 120.000 tys. zł na zadania realizowane na podstawie art. 20b ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Rezerwa była zaplanowana w wysokości 350.000 tys. zł przede wszystkim w związku z zabezpieczeniem wydanych zapewnień finansowania. W wyniku nowelizacji ustawy budżetowej kwota ta została zmniejszona do kwoty 344.753 tys. zł. Została rozdysponowana w wysokości 98,1%. Głównie były to środki rozdysponowane na działania z zakresu polityki rozwoju stanowiące zadania własne jednostek samorządu terytorialnego, finansowane na podstawie art. 20a ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Była to kwota 17.883 tys. zł. Ponadto były to zadania własne jednostek samorządu terytorialnego z zakresu zadań inwestycyjnych szkół i placówek oświatowych w wysokości 5360 tys. zł. Poza tym kwotę 314.980.807 zł zgodnie z opiniami Komisji Finansów Publicznych o zmianie przeznaczenia rozdysponowano między innymi na zakupy inwestycyjne dla Filmoteki Narodowej Instytutu Audiowizualnego, na zakup sprzętu i aparatury medycznej, na zakup szesna-

stu dentobusów oraz dla Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i dla Policji. Pozostałość rezerwy wyniosła 6529 tys. zł.

Rezerwa w pozycji 47 zawierała środki na uzupełnienie dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego z przeznaczeniem na realizację zadań wynikających z ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego, ustawy o ewidencji ludności oraz ustawy o dowodach osobistych, w tym związanych z odmiejszczeniem niektórych czynności, a także inne zadania, których koszt realizacji kalkulowany jest w ujednolicony sposób. Rezerwa była zaplanowana pierwotnie w wysokości 160.000 tys. zł. W wyniku nowelizacji kwotę tę zmniejszono do 159.533 tys. zł. Prawie w całości rozdysponowano ją zgodnie z przeznaczeniem na zadania wynikające z ustaw, o których mowa w tytule rezerwy. Ponadto środki rezerwy w kwocie 67.000 tys. zł przeznaczono, zgodnie z opiniami Komisji Finansów Publicznych w sprawie zmiany przeznaczenia rezerwy, na dokonanie wpłaty na rzecz regionalnego funduszu powierniczego Unii Europejskiej na rzecz stabilizacji i przeciwdziałaniu nielegalnej emigracji ludności w Afryce, dla uczelni publicznych i dla Głównego Urzędu Miar.

W rezerwie w pozycji 58 ujęto środki na realizację ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat trzech. Rezerwa ta była zaplanowana w wysokości 151.000 tys. zł. W wyniku nowelizacji kwota ta została zmniejszona do 144.775 tys. zł. Została rozdysponowana do części budżetowych wojewodów. Środki przeznaczono na dofinansowanie zadań własnych gmin, o których mowa w ustawie o opiece nad dziećmi w wieku do lat trzech, w tym na resortowy program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech. Środki trafiły do żłobków, klubów dziecięcych oraz dziennych opiekunów.

Ostatnia z rezerw to rezerwa w pozycji 59 obejmująca dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Rezerwa była zaplanowana w wysokości 277.048 tys. zł. Rozdysponowano ją w wysokości 228.255 tys. zł, czyli w ponad 82%. Zgodnie z zasadami tworzenia tej rezerwy, środki przeznaczono na dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe zgodnie z ustawą – Prawo ochrony środowiska. Środki zostały rozdysponowane do dwunastu części budżetowych oraz do wszystkich województw. W rezerwie pozostała kwota 48.793 tys. zł, której nie wydatkowano. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Dziękuję bardzo, pani dyrektor. Poproszę przedstawiciela Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie rezerw 4, 23 i 51.

Zastępca dyrektora Departamentu Budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji Waldemar Nowak:

Waldemar Nowak. Zastępca dyrektora Departamentu Budżetu.

Szanowny panie przewodniczący, panie posłanki, panowie posłowie, przejdę do omówienia rezerwy w pozycji 4 – Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, w pozycji 23 – Środki na realizację Oświęcimskiego Strategicznego Programu Rządowego oraz w pozycji 51 – Zwrot części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego.

Zgodnie z ustawą budżetową na rok 2017 w rezerwie celowej w pozycji 4 ujęto kwotę 1.000.000 tys. zł. W związku z opinią nr 80 Komisji Finansów Publicznych podjętą w dniu 6 kwietnia 2017 roku kwotę 85.000 tys. zł przeznaczono na realizację zadania pod nazwą „budowa stopnia wodnego Malczyce”. Rezerwa ostatecznie wynosiła 915.000 tys. zł. Z kwoty tej na zadania związane z przeciwdziałaniem i usuwaniem skutków klęsk żywiołowych przekazano do budżetów wojewodów i do ministerstw łącznie kwotę 907.349 tys. zł, co stanowiło 99,2%. Łącznie wydatkowano kwotę 875.556 tys. zł, co stanowiło 96,5% przekazanych środków.

Ponadto w dyspozycji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na podstawie opinii nr 137 Komisji Finansów Publicznych z dnia 12 października 2017 roku na ten cel były przeznaczone jeszcze środki pochodzące ze zmiany przeznaczenia dwóch rezerw celowych w pozycji 24 – Ochrona odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej w wysokości 22.000 tys. zł oraz w pozycji 73 – Rezerwa na zmiany systemowe i niektóre zadania organizacyjne, w tym nowe zadania oraz zadania związane z poprawą finansów publicznych. Z rezerwy tej uzyskaliśmy kwotę 28.000 tys. zł. W efekcie z trzech rezerw w pozycjach

4, 24 i 73 w łącznej wysokości 965.000 tys. zł przekazano kwotę 940.679 tys. zł, a wydatkowano kwotę 906.683 tys. zł.

Jeżeli chodzi o zadania, jakie były realizowane w ramach rezerwy, do głównych zadań należały: projekt ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu rzeki Odry, na który wydatkowano kwotę 229.698 tys. zł, projekt ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły, na który wydatkowano kwotę 76.366 tys. zł, zadania dotyczące górnej Wisły, na które wydatkowano kwotę 1138 tys. zł. Dla jednostek samorządu terytorialnego przekazano łącznie środki w wysokości 380.518 tys. zł. Dla wojewódzkich zarządów melioracji i urzędów wodnych oraz regionalnych zarządów gospodarki wodnej przekazano kwotę 74.671 tys. zł. Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy wykorzystał kwotę 5242 tys. zł. Na bezpośrednią pomoc dla rodzin osób, które zostały dotknięte skutkami klęsk żywiołowych, w tym powodzią, wydatkowano łącznie kwotę 126.592 tys. zł. Tytułem uzupełnienia mogę powiedzieć, że powyższe środki przeznaczono dla 13.556 poszkodowanych rodzin lub osób na remonty lub odbudowę 12.825 budynków mieszkalnych oraz dla 4739 rodzin na odbudowę 6136 budynków gospodarczych. Na działania związane z Państwową Strażą Pożarną wydatkowano kwotę 11.420 tys. zł. Były to działania polegające na odtworzeniu infrastruktury i sprzętu zniszczonego w trakcie usuwania skutków klęsk żywiołowych. Na inne działania związane z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych wydatkowano kwotę 1038 tys. zł. Były to wydatki między innymi na zakup plandek, wynajem kontenerów mieszkalnych i podobne wydatki.

Przechodzę do omówienia rezerwy w pozycji 23 – Środki na realizację Oświęcimskiego Strategicznego Programu Rządowego. Jest to piąty etap lata 2016-2020. Na realizację tego programu w 2017 roku planowano przeznaczyć kwotę 8016 tys. zł. Z kwoty tej wydatkowano środki w wysokości 8014 tys. zł, co stanowiło 99,9% planowanych wydatków. W tym na wydatki majątkowe przeznaczono kwotę 7955 tys. zł.

W ramach programu w 2017 roku zrealizowano następujące zadania: wykonano przebudowę ul. Dąbrowskiego w Oświęcimiu, ukończono przebudowę drogi powiatowej ul. Słowackiego w Oświęcimiu, sfinalizowano trzeci etap budowy centrum edukacyjno-sportowego przy Powiatowym Zespole nr 2 Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego i Technicznych w Oświęcimiu, kontynuowano przebudowę ul. Strażackiej w Brzezince, rozpoczęto przebudowę ul. Jagiełły w Oświęcimiu, wykonano pierwszy etap przebudowy ulicy w centrum Starego Miasta w Oświęcimiu, kontynuowano przebudowę ul. Szkolnej w Brzezince.

Przechodzę teraz do omówienia rezerwy w pozycji 51 – Zwrot części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego w 2016 roku. W rezerwie tej zaplanowano na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy o funduszu sołeckim kwotę 132.000 tys. zł. Zgodnie z przepisami ustawy rady gminy rozstrzygają w drodze uchwały o wyodrębnieniu w budżecie rady gminy środków stanowiących fundusz sołecki. Gmina otrzymuje z budżetu państwa zwrot w formie dotacji celowej odpowiednio w wysokości 20, 30 i 40% w zależności od tego, czy jest to gmina najuboższa czy najbogatsza. Minister właściwy do spraw wewnętrznych monitoruje wykorzystanie limitu wydatków z budżetu państwa wykonanych w ramach funduszu sołeckiego.

Należy wskazać, że z uzyskanych od wojewodów danych wynikało, że łączna kwota zwrotu części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego w 2016 roku wyniesie łącznie 148.088 tys. zł. W związku z powyższym niezbędne okazało się zastosowanie mechanizmu korygującego, zgodnie z art. 12 ust. 3 ustawy o funduszu sołeckim, co skutkowało proporcjonalnym obniżeniem zwrotu części wydatków, odpowiednio do poziomu 17,8% z 20%, do 26,7% z 30% i do 35,7% z 40%. Ostatecznie 1470 gmin złożyło w ustawowym terminie wnioski o zwrot w 2017 roku wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego w 2016 roku na łączną kwotę 119.745 tys. zł, co oznaczało wydatkowanie środków na poziomie 92,1% zaplanowanej rezerwy celowej.

Panie przewodniczący, proszę o pozytywne zaopiniowanie wykonania rezerw w pozycjach 4, 23 i 51. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Czy są pytania ze strony posłów? Nie widzę. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, stwierdzę, że Komisja przyjęła pozytywną opinię w sprawie wykonania rezerw celowych. Sprzeciwu nie słyszę. Przyjęliśmy.

Kolejny punkt. Przechodzimy do punktu piątego. Jest to część budżetowa 85 – Budżety wojewodów ogółem w zakresie działu 400 – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę. Proszę o zabranie głosu przedstawiciela Ministerstwa Finansów. Proszę bardzo.

Zastępca dyrektora Departamentu Finansowania Sfery Gospodarczej MF Elżbieta Milewska:

Elżbieta Milewska. Zastępca dyrektora Departamentu Finansowania Sfery Gospodarczej.

Wysoka Komisjo, szanowni państwo, wydatki w dziale 400 – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę nie były planowane w ustawie budżetowej. W wyniku uruchomienia środków z rezerwy celowej zaplanowanej w ustawie budżetowej na rok 2017 w części 83 w pozycji 4 – Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, w tym realizacja zadań w dorzeczach Odry i górnej Wisły, plan w tym dziale został zwiększony o kwotę 58 tys. zł z przeznaczeniem na zadanie związane z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych dla gminy Lubaczów, pod nazwą „przebudowa studni głębinowej S1 stacji uzdatniania wody w Wólce Krowickiej”. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli.

Zastępca dyrektora departamentu NIK Dariusz Zielecki:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący, z małym zastrzeżeniem, że są to zebrane informacje na temat wydatków w dwóch działach z szesnastu części budżetowych, którymi zarządzają wojewodowie. Jeżeli chodzi o dział 400 – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę, jak tu wcześniej zostało wspomniane, dochodów nie było. Natomiast wydatki zrealizowano w kwocie 4660 tys. zł w dwóch województwach. Zostały one poniesione na usuwanie skutków klęsk żywiołowych. Nie stwierdziliśmy żadnych nieprawidłowości.

Jeżeli chodzi o dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, dochody w tym dziale nie były przedmiotem badania Najwyższej Izby Kontroli. Jeżeli chodzi o wydatki, były one niższe od zrealizowanych w 2016 roku o 13%. Zostały przeznaczone na dofinansowanie Inspekcji Ochrony Środowiska. W ramach tego działu nie stwierdziliśmy zobowiązań wymagalnych. Jeżeli chodzi o wydatki budżetu środków europejskich, w dziale tym przewidziano kwotę 2268 tys. zł. Wydatki zostały zrealizowane prawie w 99%. To chyba tyle. Nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości, jeżeli chodzi o wydatki w tym dziale. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Dziękuję. Proszę pana posła koreferenta Grzegorza Wojciechowskiego o zabranie głosu.

Poseł Grzegorz Wojciechowski (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, jest to krótkie sprawozdanie z uwagi na to, że – jak już było powiedziane – było to jedno zadanie. Proponuję pozytywnie zaopiniować tę część. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Dziękuję. Przechodzimy do działu 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska. Proszę o zabranie głosu Ministerstwo Finansów.

Zastępca dyrektora departamentu MF Elżbieta Milewska:

W dziale 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska dochody zostały zaplanowane w wysokości 6491 tys. zł. Zostały wykonane w wysokości 8231 tys. zł. Głównymi źródłami dochodów w tym dziale były wpływy z usług świadczonych przez wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska oraz wpływy z grzywien i innych kar pieniężnych od osób fizycznych.

Wydatki w tym dziale zostały określone ogółem w kwocie 157.832 tys. zł, z tego wydatki bieżące wynosiły 153.108 tys. zł, wydatki majątkowe 3710 tys. zł, a wydatki związane ze współfinansowaniem projektów z udziałem środków Unii Europejskiej 1014 tys. zł. W toku wykonywania budżetu plan został zwiększony o kwotę 45.728 tys. zł do kwoty 203.560 tys. zł. Zrealizowane w roku 2017 wydatki w tym dziale wyniosły 201.500 tys. zł. Głównie zostały przeznaczone na działalność Inspekcji Ochrony Środowiska. Była to kwota 172.294 tys. zł. Wydatki majątkowe w tym dziale zrealizowano w kwocie 27.809 tys. zł głównie na zadania wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska oraz zadania z zakresu usuwania skutków klęsk żywiołowych.

Dotacje celowe w tym dziale zostały zaplanowane na zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami w wysokości 1388 tys. zł. Z tego na realizację zadań bieżących była to kwota 1363 tys. zł, a na wydatki inwestycyjne była to kwota 25 tys. zł. Określone w planie po zmianach dotacje celowe na finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej dla jednostek samorządu terytorialnego w wysokości 1270 tys. zł zostały zrealizowane w kwocie 1175 tys. zł.

Jeżeli chodzi o wydatki na wynagrodzenia, zostały zaplanowane w dziale 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska na kwotę 106.071 tys. zł. Wynagrodzenia w roku 2017 zostały zrealizowane w kwocie 105.985 tys. zł. Z tego na wynagrodzenia osobowe przeznaczono kwotę 99.019 tys. zł, natomiast na dodatkowe wynagrodzenie roczne przeznaczono kwotę 6966 tys. zł. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Proszę bardzo, przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli.

Zastępca dyrektora departamentu NIK Dariusz Zielecki:

Przepraszam bardzo, panie przewodniczący, ale chyba się pospieszyłem, gdyż w poprzedniej wypowiedzi omówiłem już dział 900.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Poseł koreferent, pan poseł Grzegorz Wojciechowski.

Poseł Grzegorz Wojciechowski (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, sprawozdanie zostało wykonane w sposób rzetelny. Wszystkie dane, które są tutaj przedstawione, świadczą o gospodarnym i celowym wydawaniu pieniędzy. Proponuję przyjąć tę część sprawozdania. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Dziękuję. Czy są pytania ze strony pań i panów posłów? Zamykam dyskusję. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, stwierdzę przyjęcie części 85 – Budżety wojewodów ogółem w zakresie działów 400 i 900. Sprzeciwu nie słyszę.

Przechodzimy do kolejnego punktu. Jest to część 86 – Samorządowe Kolegia Odwoławcze. Proszę o zabranie głosu Ministerstwo Finansów.

Dyrektor departamentu MF Aneta Cieloch:

Dziękuję, panie przewodniczący. Aneta Cieloch. Departament Finansowania Sfery Budżetowej.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, w ustawie budżetowej na rok 2017 dochody samorządowych kolegiów odwoławczych nie były planowane. W trakcie roku budżetowego jednostki te uzyskały dochody w kwocie 270 tys. zł, które pochodziły głównie z nadpłaconych wpisów od skarg kasacyjnych, kosztów postępowania sądowego oraz odszkodowań od Poczty Polskiej za zaginięcie przesyłek poleconych.

Wydatki na funkcjonowanie czterdziestu dziewięciu samorządowych kolegiów odwoławczych w ustawie budżetowej na rok 2017 zostały zaplanowane w wysokości 122.994 tys. zł, z tego wydatki bieżące w kwocie 121.323 tys. zł oraz wydatki majątkowe w kwocie 1671 tys. zł. W trakcie wykonywania budżetu wydatki zostały zwiększone do kwoty 127.628 tys. zł. Zwiększenie to było wynikiem przeniesienia środków z rezerw celowych na sfinansowanie kosztów postępowania oraz wpisów od sporządzonych skarg kasacyjnych w kwocie 2204 tys. zł, wydatków bieżących w kwocie 1500 tys. zł z przeznaczeniem

na wynagrodzenie bezosobowe pracowników kolegiów, w tym głównie pozaetatowych członków kolegium, jak również na dofinansowanie kosztów utrzymania, zakupu usług pocztowych, zakupu materiałów biurowych oraz wymiany centrali telefonicznej. Ponadto zostały zwiększone środki na wypłatę odpraw emerytalnych, nagród jubileuszowych oraz ekwiwalentów za niewykorzystane urlopy wypoczynkowe w kwocie 885 tys. zł, jak też na wypłatę odprawy pośmiertnej po zmarłym etatowym członku samorządowego kolegium odwoławczego w kwocie 45 tys. zł. Łącznie wydatki zostały zrealizowane w kwocie 127.238 tys. zł.

Wydatki bieżące w kwocie 125.781 tys. zł zostały przeznaczone głównie na wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla etatowych członków kolegiów i pracowników biur oraz wynagrodzenia bezosobowe, w ramach których finansowane są przede wszystkim wynagrodzenia dla pozaetatowych członków kolegiów, jak też finansowane są koszty działalności czterdziestu dziewięciu jednostek. Wykonanie wydatków majątkowych wyniosło 1458 tys. zł. Głównie były to wydatki na wymianę taboru samochodowego oraz zakup sprzętu komputerowego, informatycznego i biurowego.

W tym miejscu chciałabym jeszcze omówić rezerwę w pozycji 42, która również dotyczy samorządowych kolegiów odwoławczych. Są to środki dla samorządowych kolegiów odwoławczych. Rezerwę tę zaplanowano w wysokości 1500 tys. zł z inicjatywy Ministra Finansów. Środki z rezerwy zostały rozdysponowane w pełnej wysokości. Zostały przekazane do dwudziestu sześciu samorządowych kolegiów odwoławczych. Środki z rezerwy stanowiły uzupełnienie planu wydatków ujętych w budżetach samorządowych kolegiów odwoławczych. Zostały przeznaczone głównie na zakup materiałów biurowych, usługi pocztowe, telekomunikacyjne, internetowe, aktualizację programów komputerowych, zakup sprzętu komputerowego w kwocie 922 tys. zł oraz wynagrodzenia bezosobowe pozaetatowych członków kolegiów uczestniczących w składach orzekających w wysokości 562 tys. zł.

Szczegółowa analiza wykonania dochodów i wydatków w ramach omawianej części została zaprezentowana w przekazanym Wysokiej Komisji materiale objaśniającym. Proszę o pozytywne zaopiniowanie części 86 oraz rezerwy w pozycji 42. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Proszę, przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli.

Zastępca dyrektora departamentu NIK Dariusz Zielecki:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący, bardzo krótko bez cytowania liczb, które zostały zaprezentowane. Kontrola w części 86 – Samorządowe Kolegia Odwoławcze, a tak naprawdę w siedmiu objętych kontrolą częściach, którymi dysponują prezesi samorządowych kolegiów odwoławczych, została przeprowadzona przez delegatury Najwyższej Izby Kontroli. Przy opracowaniu informacji wykorzystaliśmy także zbiorcze dane odnoszące się do wszystkich samorządowych kolegiów odwoławczych, dotyczące dochodów, wydatków, zatrudnienia i wynagrodzeń.

Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie wykonanie budżetu państwa w pięciu spośród siedmiu objętych kontrolą częściach budżetowych, w częściach, których dysponentami byli prezesi Samorządowych Kolegiów Odwoławczych w Warszawie, Krakowie, Lublinie, Pile i Wałbrzychu. W wyniku kontroli od 8 do 12% wydatków zrealizowanych przez te jednostki stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocenę opisową, którą stosujemy przy braku podstaw do oceny pozytywnej lub negatywnej, zastosowano do wykonania budżetu państwa przez Samorządowe Kolegia Odwoławcze w Rzeszowie oraz Słupsku. W Rzeszowie nieprawidłowości polegały w szczególności na niepoinformowaniu Ministra Finansów o przeniesieniu wydatków majątkowych w kwocie 12.500 zł, co było niezgodne z ustawą o finansach publicznych. Po drugie, było to niezachowanie przy zakupie notebooka wewnętrznej procedury dotyczącej wydatków majątkowych, określonej przez prezesa kolegium. Po trzecie, było to zaliczenie owego notebooka do niewłaściwej kategorii środków trwałych. Jeżeli chodzi o nieprawidłowości stwierdzone w Samorządowym Kolegium Odwoławczym w Słupsku, polegały one na przejściowym wydatkowaniu kwoty 154 tys. zł na zadania remontowe z przekrocze-

niem planu finansowego oraz pominięciu w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach zamówienia na zadanie remontowe. Chodziło o zakup i montaż wykładzin.

Jeżeli chodzi o sprawozdawczość budżetową, nigdzie nie stwierdziliśmy, żeby sprawozdania były nierzetelne. Sprawozdania zaopiniowaliśmy pozytywnie. Zastrzeżenia były jedynie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Rzeszowie, gdzie stwierdziliśmy, że sprawozdania były nieterminowo przekazane do Ministerstwa Finansów. Były tam też przypadki nierównoległego księgowania wydatków w układzie zadaniowym i w układzie tradycyjnym oraz niezidentyfikowania oszacowania ryzyka. Niemniej podkreślam, że nigdzie nie stwierdziliśmy, żeby sprawozdawczość była nierzetelna. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Dziękuję. O zabranie głosu proszę pana posła koreferenta Grzegorza Wojciechowskiego.

Poseł Grzegorz Wojciechowski (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, jak już było powiedziane, sprawozdanie zostało wykonane w sposób rzetelny. Jeżeli nawet występowały drobne nieprawidłowości formalne, były wskazane w sprawozdaniu. Całość została zrobiona w sposób rzetelny. Jeżeli chodzi o stronę wydatkową, kwestię gospodarności, kwestię legalności, kwestię celowości wydatków, należy przyjąć, że drobne nieprawidłowości, które zostały tutaj wskazane, nie spowodowały, że ocena w tym przypadku nie była pozytywna – z uwagi na to, że nie były to jakieś poważne niedociągnięcia. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Dziękuję. Czy są ewentualne pytania? Nie widzę. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, stwierdzę, że Komisja przyjęła opinię pozytywną. Nie słyszę sprzeciwu. Przyjęliśmy opinię pozytywną.

Całość. Proszę państwa, czy po rozpatrzeniu wszystkich części budżetowych na dzisiejszym posiedzeniu jest sprzeciw wobec przyjęcia pozytywnej opinii dla Komisji Finansów Publicznych? Sprzeciwu nie słyszę. Stwierdzam przyjęcie pozytywnej opinii.

Do przedstawienia opinii na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych proponuję upoważnić pana posła Grzegorza Wojciechowskiego. Czy jest sprzeciw albo inna kandydatura? Pan poseł się zgadza? Dziękuję. Nie widzę sprzeciwu.

Proszę państwa, zamykam posiedzenie. Dziękuję wszystkim za przybycie. Dziękuję wszystkim przedstawicielom ministerstw za bardzo konkretne i ciekawe wystąpienia. Dziękuję przedstawicielom Najwyższej Izby Kontroli. Zamykam posiedzenie.